

noget naas, naas det kun efter Forhandling i Fællesudvalget, og det er altsaa kun mit Ønske, at dette vil ske. Jeg har beskæftiget mig meget med Sagen og har haft og har fremdeles megen Interesse derfor, og det er derfor mit Haab, at den gode oprigtige Vilje i Folketinget og det gode oprigtige Ønske i Landstinget maa kunne føre Sagen igennem, saaledes at vi i Aar kunne komme til en Afgørelse. Jeg er naturligvis klar over, at en saadan Afgørelse aldrig kan blive af den Beskaffenhed, at man fra alle Sider kan faa alle sine Ønsker opfyldt.

Koch: Jeg begærede Ordet i Anledning af en Udtalelse, der fremkom fra det ærede 6te Medlem for 6te Kreds (Ahlefeldt-Laurvig), idet han betegnede det foreliggende Lovforslag dels som et socialistisk og dels som et radikalt Forslag, et Forslag, som et konservativt Parti ikke burde støtte. Jeg skal selvfølgelig ikke indlade mig paa at imødegaa det ærede Medlems øvrige almindelige politiske Betragtninger, men skal blot lige over for det foreliggende Lovforslag gøre den Bemærkning, at radikalt tror jeg ikke man er berettiget til at kalde det, og er det radikalt, er det i alt Fald ikke den nuværende Regering, der er Skyld i denne Radikalisme, ikke heller de nuværende to Ting, thi Lovforslaget er en Frugt af en enstemmig Vedtagelse i begge Ting i Aaret 1894. Saavidt jeg erindrer, var det ærede Medlem ogsaa den Gang Medlem af Landstinget og har givet det da vedtagne Forslag sin Stemme, saa jeg antager ikke, at et Lovforslag, der er fremgaaet af den Gang vedtagne Lov, med Føje kan betegnes som radikalt. Og det er det heller ikke. Endnu mindre er det socialistisk, thi det søger jo netop, forekommer det mig, at modarbejde det, man i Almindelighed kalder for Socialisme, idet man bestræber sig for at forøge den besiddende Klasse i Landet. Det anser jeg for at være et lykkeligt Formaal at stræbe hen til. Jeg tror, at Landet i det hele vil være vel stillet, naar Flertallet af dets Beboere er Grundbesiddere. I andre Samfund, f. Eks. i et Land som Frankrig, hvor Socialismen taler høje Ord, har den derfor ikke nogen som helst Udsigt til for Alvor at kunne trænge igennem, fordi den store Landbefolkning i Frankrig, som er i Besiddelse af til Dels meget smaa Ejendomme, altid vil bevare sin Konservatisme. Thiers sagde i sin Tid, at en Mand, der har en lille Ejendom, vil, naar en anden

kommer og vil tage den fra ham, staa med sin Bøsse og forsvare den. Jeg tror ogsaa, at det er en Sandhed, der vil finde Bekræftelse i alle Samfund. — Jeg vil dog ogsaa tage Afstand fra det Begreb om Konservatisme, som det ærede Medlem nævnte. Jeg anser det ikke for at være i Strid med en konservativ Anskuelse, at man støtter et Foretagende, som fremmer en almen Interesse, selv om det er nyt. Det kan ikke være et konservativt Partis Opgave at modsætte sig ethvert nyt Forsøg og navnlig heller ikke paa det sociale Omraade, men et konservativt Partis Opgave maa efter min Mening være den, naar et saadant Forslag fremkommer, da at anbefale Moderation og gaa varsomt til Værks. Det er det, dette Ting efter min Mening stedse har gjort i denne Sag. Her er ikke for Alvor Tale om ved dette Lovforslag, — enten man saa vedtager Laanevilkaarene paa den ene eller den anden Maade —, direkte at give Pengegaver til den enkelte Mand. Det vil ikke ske i større Omfang her end ved saa uendelig mange Bevillinger paa Finansloven f. Eks. til Præmier, hvor Formaalet ogsaa er at give en enkelt Mand en Gave fra Statens Side. Deri er der intet farligt, kun maa man holde sig for Øje, at det er et almennyttigt Foretagende, som fremmes ved en saadan Foranstaltning. Naar det er Tilfældet, kan et konservativt Parti efter min Opfattelse meget godt støtte et Lovforslag, som gaar i den Retning.

Det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) udtalte, at han ikke syntes om, at jeg havde sluttet mit første Foredrag med at anbefale dette Ting at fastholde sit tidligere Standpunkt. Han sagde, at det kom noget i Strid med mine tidligere Udtalelser, idet jeg skulde have udtalt Sympati for Lovforslaget og ønsket at se det fremmet. Det ærede Medlem maa ikke opfatte denne min Anbefaling paa anden Maade, end jeg antager, at Folketingets Vedtagelse er at forstaa. Folketinget, som jo ogsaa — hvad jeg tillod mig at fremhæve før — udtalte sin varme Sympati for denne Sag, og som tillige rigtignok sagde, at nu vilde det vise sin store Imødekommenhed over for os, vedtog dog, uden at blinke, alt, hvad det tidligere havde fastholdt. Vi kunne med samme Ret paaberaabe os som Bevis paa vor Imødekommenhed, at vi ogsaa fastholde vort Standpunkt. Hvad der saa senere kan komme ud af Forhandlingene, er et andet Spørgsmaal. Der kom det ærede Medlem ind paa Spørgsmaalet om Jordloddernes Stør-